

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

A 2012. március 15. napját követően tett végrehajtói intézkedés vagy mulasztás elleni végrehajtási kifogás előterjesztése és elbírálása a bírósági végrehajtással kapcsolatos egyéb igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi CLXXX. törvénnyel módosított Vht. alapján

A végrehajtási ügyek számának növekedése és a végrehajtási eljárások gyorsabbá, hatékonyabbá tétele, valamint a joggyakorlat egységesítése céljából a bírósági végrehajtással kapcsolatos egyéb igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi CLXXX. törvény jelentősen módosította végrehajtási kifogásra vonatkozó korábbi szabályozást. Az alábbiakban a módosítás hatályba lépését követően megtett végrehajtói intézkedések elleni jogorvoslatok benyújtására és elbírálására vonatkozó, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) - ben és a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp) - ben írt rendelkezéseket kívánom bemutatni.

A végrehajtási kifogás fogalma

A végrehajtási kifogás a bírósági végrehajtási eljárás során eljáró végrehajtó intézkedése vagy mulasztása elleni, a végrehajtás foganatosításával kapcsolatos illetékköteles rendes jogorvoslat.

E jogintézményt a bírósági végrehajtási eljárásról szóló 1994.évi LIII. törvény (Vht.) szabályozza, melyet a 2012. január 1-től hatályos 2011. évi CLXXX. törvény módosított. A módosító törvény 119.§- a szerint a végrehajtási kifogásra vonatkozó módosítások hatálybalépésének napja 2012. március 15. AVht. 305. § (5) bekezdése szerint a végrehajtási kifogás előterjesztésére és elbírálására vonatkozó, a módosító törvénnyel megállapított rendelkezéseket a módosító törvény hatálybalépését, azaz 2012. március 15-ét követően megtett (elmulasztott) végrehajtó intézkedés ellen előterjesztett végrehajtási kifogás esetében kell alkalmazni. A végrehajtó a fél vagy más érdekelt részére a módosító törvény hatálybalépését követően első alkalommal kézbesítendő

iratban feltünteti a módosító törvénnyel megállapított, a végrehajtási kifogás előterjesztésére és elbírálására vonatkozó rendelkezésekről szóló tájékoztatást.

A végrehajtási eljárás elhúzásának megakadályozására alkalmas módon az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 43. (8) bekezdése alapján a 2012. január 1. után benyújtott *végrehajtási kifogás tételes illetéke 15.000,- ft.* Amennyiben a kifogás alapos, a bíróság a kifogásnak helyt adó döntésében rendelkezik a kifogás illetékének a kifogás előterjesztője részére történő visszatérítéséről. E rendelkezés a jövőre nézve az alaptalan kifogások számának csökkenésével járhat.

Felmerül a kérdés, hogy milyen összegű az illeték, ha a kifogásban az előterjesztő több intézkedés ellen él kifogással, pl. három ingatlan becsértékének megállapítását tekinti törvénysértőnek. Álláspontom szerint az illeték mértékének megállapítása szempontjából azt kell figyelembe venni, hogy a jogszabály tételes illetékfizetési kötelezettséget ír elő, azt a kifogást tartalmazó beadványonként kell számítani, így egy kifogásnak minősül az, ha annak tartalma három intézkedés jogszabálysértő voltának megállapítására irányul.

A végrehajtási kifogás tárgya

A módosító törvény a pontosítja, egyben szűkíti a kifogással támadható intézkedések körét. Vht. 217. § (1) bekezdése alapján kifogással támadható a végrehajtónak

- *a végrehajtási eljárás szabályait és a végrehajtási kifogást előterjesztő jogát vagy jogos érdekét lényegesen sértő* intézkedése, illetőleg
- intézkedésének *elmulasztása* (a továbbiakban együtt: intézkedése).

E § alkalmazásában a végrehajtási eljárás szabályainak *lényeges* megsértése az olyan jogszabálysértés, amelynek a *végrehajtási eljárás lefolytatására érdemi kihatása volt.*

A Vht. 217. § (6) bekezdése példálózó jelleggel sorolja fel azon végrehajtói mulasztásokat, melyek ellen eredményesen nyújtható be végrehajtási kifogás. Ezek az alábbi esetek:

„ a) a jogszabály a végrehajtó részére az intézkedés elvégzésére határidőt állapított meg, azonban az eredménytelenül eltelt,

b) a végrehajtó a végrehajtási eljárásban részt vevő személy, a megkeresett szerv vagy személy részére az eljárási cselekmény elvégzésére határidőt tűzött ki, amely eredménytelenül eltelt, és a végrehajtó a mulasztóval szemben nem alkalmazta a törvény által lehetővé tett intézkedéseket, vagy

c) a végrehajtó elmulasztotta a végrehajtási eljárás ésszerű időn belül történő befejezésére irányuló kötelezettségét azáltal, hogy az ügyben az utolsó érdemi intézkedése óta eltelt az az ésszerű időtartam, amely elegendő volt arra, hogy a végrehajtó az intézkedést elvégezze, azonban ezt nem tette meg.”

A bíróság a 2012. március 15. előtt tett végrehajtói intézkedése elleni kifogások kapcsán azt vizsgálja, hogy a végrehajtó intézkedése vagy mulasztása törvénysértő-e. A törvénymódosítás hatálybalépését követően tett intézkedések esetén a bíróságnak azt is vizsgálnia kell, hogy az intézkedés a lényegesen, azaz a végrehajtási eljárás lefolytatására érdemi kihatással bíró módon sérti-e a végrehajtási eljárás szabályait. Az előbb említettel együttes feltételként az eredményes végrehajtásnak a kifogást előterjesztő jogát vagy jogos érdekét is sértenie kell. Álláspontom szerint amennyiben a végrehajtó a végrehajtási eljárás szabályait lényegesen, azaz az eljárás lefolytatására érdemi kihatással bíróan megsérti, az minden esetben sérti a kifogás előterjesztő jogát is.

II. A kifogás előterjesztésére jogosultak köre

A végrehajtási kifogást a Vht. 217. § (1) bekezdése szerint a fél, azaz az *adós, a végrehajtást kérő* vagy *más érdekelt*, valamint az *ügyész* nyújthat be. A más érdekelt olyan személy, akinek jogát vagy jogos érdekét a végrehajtó intézkedése vagy mulasztása sérti, pl. ingatlanra vezetett

végrehajtás esetén az, akinek az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett joga van. A gyakorlatban az ingatlan becsérték-megállapító intézkedés ellen a zálogjogosultak terjesztenek elő kifogást arra hivatkozással, hogy a kölcsönszerződés megkötésekor készített ingatlan értékbecslés magasabb értéket állapított meg, mint az önálló bírósági végrehajtó az adó-és értékbizonyítvány alapján.

III. A kifogás előterjesztésének határideje, módja

A végrehajtási kifogást a végrehajtónál kell benyújtani írásban vagy szóban előterjeszteni, aki azt jegyzőkönyvbe foglalja.

Vht. 217. § (2) bekezdése szerint a kifogás előterjesztésének *szubjektív* határideje korábbi szabályozással egyezően a végrehajtó intézkedésétől számított 15 nap. E határidő kezdő napja a Vht. 9. §-a szerint alkalmazandó Pp. 103. §(2) bekezdése alapján azon napot követő nap, amikor a sérelmezett intézkedés a kifogás előterjesztője tudomására jutott, jellemzően az intézkedés kézbesítését igazoló távfelvétel napját követő nap.

Tekintettel a 4/2003 Polgári jogegységi határozatban foglaltakra, a végrehajtási kifogást, mint a bírósági nemperes eljárás megindítására előterjesztett kérelmet akkor kell határidőben érkezettnek tekinteni, ha az az intézkedésről való tudomásszerzést követő naptól számított 15 nap alatt a végrehajtóhoz (vagy a bírósághoz) megérkezik. Amennyiben a határidő utolsó napján postára adták a kifogást és az nyilvánvalóan a 15. után érkezik meg a végrehajtóhoz, az elkészt.

Abban az esetben, ha az intézkedés később jutott a kifogást előterjesztő tudomására, vagy a kifogás előterjesztésében a végrehajtó intézkedésétől számított 15 napon túl is akadályozva volt, a végrehajtási kifogás előterjesztésének határidejét a tudomásszerzéstől, illetőleg az akadály megszűnésétől kell számítani, amennyiben a kifogást előterjesztő a későbbi tudomásszerzés vagy az akadályoztatás tényét kellően igazolja. Ha a kifogást előterjesztő az elkészt kifogásban hivatkozik a határidő elmulasztására és igazolási kérelemmel él, de bizonyítékot nem csatol, az előterjesztőt az igazolási kérelem hiányai pótlására kell felhívni megfelelő határidő tűzésével és azzal a

figyelmeztetéssel, ha a felhívásnak a megadott határidőben nem, vagy hiányosan tesz eleget, a bíróság az igazolási kérelmet és a kifogást el fogja utasítani. Az igazolási kérelmet a Pp.107. §- alapján 15 napon belül kell előterjeszteni, mely határidőt a kifogás benyújtására nyitva álló határidő utolsó napjától kell számítani. A bíróság nem utasíthatja el a beadványt, ha a hiánypótlásban engedélyezett határidő lejártá után olyan későbbi időpontban tesz eleget a felhívásnak, amikor a bíróság még az elutasításról nem döntött.

A végrehajtási eljárások gyorsítását célzó törvénymódosítás alapján a 2012. március 15 -ét követően megtett intézkedések elleni kifogás *objektív*, jogvesztő határideje 3 hónap, az igazolást a törvény kizárja. Evégett, igazolási kérelem előterjesztése esetén nincs helye hiánypótlási felhívásnak, hanem a bíróság hivatalból elutasítja a kifogást és az igazolási kérelmet.

A végrehajtási kifogást a végrehajtónál kell írásban benyújtani vagy szóban előterjeszteni , amit a végrehajtó jegyzőkönyvbe foglal, majd az iratokat 3 munkanapon belül továbbítja a végrehajtást foganatosító bíróságnak.

Gyakori, hogy a kifogást a bíróságon nyújtják be, a gyakorlat a határidő számítása szempontjából ezt úgy tekinti, mintha a végrehajtónál terjesztették volna elő.

IV. A kifogás tartalma és kellékei

A kifogások gyorsabb és szakszerűbb elbírálása céljából a 2012. március 15-től hatályos Vht. 217. § (3) bekezdése szerint a kifogásra a keresetlevél benyújtására és kellékeire vonatkozó rendelkezések irányadóak. A 121. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében a *kifogásban fel kell tüntetni* :

az eljáró bíróságot, azaz a végrehajtást foganatosító bíróságot,

a feleknek, valamint a felek képviselőinek - illetve a kifogást benyújtó más érdekelt - nevét, lakóhelyét,

az érvényesíteni kívánt jog és az annak alapjául szolgáló tények és azok bizonyítékai előadása vonatkozásában a Vht. 217. § (4) bekezdés alapján a kifogás tárgyát, azaz a kifogásolt végrehajtói intézkedést és azt, hogy a kifogást előterjesztő az intézkedés megsemmisítését vagy megváltoztatását milyen okból, mennyiben kívánja, az annak alapjául szolgáló tényeknek és azok bizonyítékainak előadásával,

azokat az adatokat, amelyekből a bíróság hatásköre és illetékessége megállapítható, azaz a sérelmezett intézkedés számát és a végrehajtó nevét,

a bíróság döntésére irányuló határozott kérelem tekintetében azt, hogy a kifogást előterjesztő az intézkedés megsemmisítését vagy megváltoztatását milyen okból, mennyiben kívánja.

Amennyiben a kifogást előterjesztő rendelkezik telefonszámmal, faxszámmal illetve e-mail-címmel, ezen adatokat a kifogásban fel kell tüntetnie.

A Pp. 121. § (2) bekezdése alapján a kifogáshoz csatolni kell azt az okiratot, illetve annak másolatát (kivonatát), amelynek tartalmára a kifogást előterjesztő bizonyítékként hivatkozik, vagy amely a bíróság hatáskörének és illetékességének megállapításához, valamint, amely a hivatalból figyelembe veendő egyéb körülményeknek az igazolásához szükséges, kivéve, ha az adatokat személyi igazolvánnyal is lehet igazolni; erre a kifogásban utalni kell.

Fentiekén túlmenően a kifogásnak meg kell felelni a beadványokra vonatkozó Pp-ben előírt általános szabályoknak, így azt eggyel több példányban kell beadni, mint ahány fél az eljárásban érdekelve van. A beadvány első példányát teljes bizonyító erejű magánokirati formában kell beadni. Ügyvédi képviselő esetén az ügyvédnek a kifogás minden példányát aláírásával kell ellátnia. A csatolt meghatalmazásban fel kell tüntetni azt a végrehajtási eljárást (végrehajtó neve, a végrehajtási eljárás száma feltüntetésével) , melyben a kifogást előterjesztőt képviseli, valamint a kifogás elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságot is.

A módosított Vht. 217. § (4) bekezdése alapján a végrehajtó intézkedésével szemben lehetőség van *ismételt kifogást* előterjeszteni. Ebben új tény állítására, új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az a kifogásolt intézkedésről való tudomásszerzést követően jutott az előterjesztő tudomására, feltéve, hogy az - elbírálása esetén - reá kedvezőbb döntést eredményezett volna,

vagy ha az az intézkedés jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul. Az ismételten előterjesztett kifogás határidejére is alkalmazni kell a Vht. 217. § (2) bekezdésében foglaltakat. Amennyiben az ismételt kifogás nem felel meg az előbb említett törvényi feltételeknek, azt el kell utasítani azzal, hogy a bíróság korábban hozott határozatához kötve van a Vht. 9. §-a szerint alkalmazandó Pp.227. § -a alapján.

VI. A kifogás elbírálása

A kifogás elbírálására *végrehajtást foganatosító bíróságnak* van hatásköre. A Vht. 225. § (6) bekezdése kimondja, hogy végrehajtást foganatosító bíróságnak - ha a Vht. másként nem rendelkezik - azt a bíróságot kell tekinteni, amely mellé az önálló bírósági végrehajtót kinevezték, illetve azon törvényszék székhelye szerinti helyi bíróságot, amely törvényszékre a törvényszéki végrehajtót kinevezték.

A 2012. március 15-től hatályos Vht. 217. § (3) bekezdés alapján köteles a kifogást nyomban, de legkésőbb a beérkezését követő 8 munkanapon belül megvizsgálni annak megállapítása érdekében, hogy nem kell-e azt hiánypótlásra visszaadni, nincs-e helye az áttételének vagy érdemi vizsgálat nélküli elutasításának, és a szükséges intézkedéseket megteszi. A bíróságnak e bekezdés szerint alkalmaznia kell a keresetlevél alapján teendő intézkedésekre, az áttételre, az elutasításra, valamint a keresetlevél beadásához fűződő jogi hatályok fenntartására vonatkozó rendelkezéseket.

A Vht. 217/A. § (2) bekezdése alapján a bíróság - ha azok nem állnak rendelkezésre - a végrehajtási kifogás beérkezésétől számított 8 munkanapon belül intézkedik a kifogás elbírálásához szükséges iratok beszerzése iránt a végrehajtó e megkeresésnek 8 munkanapon belül köteles eleget tenni.

Az illeték lerovása nélkül a bírósághoz benyújtott kifogás esetén is először be kell szerezni a végrehajtási iratokat avégett, hogy megállapítható legyen, a kifogás elkésett-e, illetve szükség van-e hiánypótlásra.

A bíróság a kifogásban írt kérelmet a Pp. 3. § (2) bekezdése alapján *tartalma* és nem alakszerű megjelölése szerint veszi figyelembe. Amennyiben nem egyértelmű, hogy végrehajtási kifogásnak minősül-e a beadvány, azt tisztázni kell. A felhívásban a felet tájékoztatni kell, hogy a végrehajtási kifogás a végrehajtó intézkedése vagy mulasztása elleni jogorvoslat, amennyiben a módosító törvény hatályba lépését követően tett intézkedésről van szó, jelölje meg, hogy az intézkedés megváltoztatását mennyiben és milyen okból kívánja, és rójon le 15.000,- ft illetéket. Az elsőfokú bíróság végzésének hatályon kívül helyezésére ad okot, ha a bíróság a kifogást elutasítja, holott a beadvány tartalma szerint nem kifogás hanem pl. végrehajtás megszüntetése iránti kérelem.

2012. január 1-től az *eljárási illeték lerovása nélkül érkezett végrehajtási kifogást* a módosító törvény hatálybalépését követően megtett (elmulasztott) végrehajtó intézkedés ellen benyújtott kifogás esetében határidő tűzésével *hiánypótlásra* kell a személyesen eljáró előterjesztőnek visszaadni.

Amennyiben *költségmentesség* engedélyezése iránti kérelemmel él, a személyi és vagyoni helyzet igazolására szolgáló formanyomtatványt kell a részére megküldeni és határidő tűzésével felhívni, hogy a tájékoztatónak megfelelően kitöltve küldje vissza a bíróságra, továbbá figyelmezteti a bíróságot, hogy amennyiben a felhívásnak nem, vagy hiányosan tesz eleget, bíróság a költségmentesség iránti kérelmét és a kifogását elutasítja.

A költségmentességi kérelem elbírálásánál a bíróság a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 10. § (1) bekezdése alapján jár el, mely szerint amennyiben a fél nem az alapeljárásban kérelmezte a személyes költségmentességet, az elsőfokú eljárás befejezése után már csak abban az esetben sor az engedélyezésre, ha

a; a fél az eljárás során ismeretlen helyen tartózkodott,.

b; az ellene kibocsátott fizetési meghagyás, illetve bírósági meghagyás ellen ellentmondással nemélt,

c; az engedélyezés feltételei utóbb következtek be.

E §-ban felsorolt valamely feltétel megléte esetén vizsgálja a bíróság , hogy a költségmentesség engedélyezésének egyéb, az IM rendelet 6. § (1) és (2) bekezdésének feltételei fennállnak-e.

A költségmentesség vagy az illetékmentesség, illetve illetékfeljegyzési jog engedélyezése esetén is figyelemmel kell lenni arra, hogy Pp. 86. § (2) bekezdése alapján a költségmentesség vagy az illetékmentesség a végrehajtási eljárás során le nem rótt illetékek, valamint az állam által előlegezett költségek viselése alól nem mentesít. A Pp. 86. § (3) bekezdése alapján a költségmentesség vagy az illetékmentesség, valamint az illetékfeljegyzési jog nem érinti a végrehajtási eljárás során a felek által lerótt illetékek és előlegezett költségek (végrehajtási költségek) megtérítésének kötelezettségét.

Előfordult, hogy az adós *részletfizetési* kérelemmel élt a 15.000,- forint illeték megfizetésére vonatkozóan. A bíróság tájékoztatta az adóst, hogy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 38. §-a alapján az illetéket az eljárást kezdeményező fél az eljárás megindításakor köteles megfizetni, és felhívta az előző felhívó végzésben foglaltak teljesítésére elutasítás terhével.

A módosított Vht. 217/A. § (3) bekezdése alapján a bíróság hivatalból határoz a le nem rótt illeték és az állam által előlegezett és meg nem térült költség megfizetéséről a Pp. 78. § (1) bekezdésének megfelelően. Evégett, ha a bíróság a kifogást elutasítja, a költségkedvezményben részesített kifogást előterjesztőt kötelezi a le nem rótt illeték megfizetésére.

A kifogás alapján teendő intézkedések körében a kifogás *áttételére* a gyakorlatban ritkán kerül sor. Ennek akkor van helye, ha nem a végrehajtást foganatosító bírósághoz nyújtották be a kifogást.

A kifogás alapján teendő intézkedések körében a módosító törvénynek az eljárást gyorsabbá tételét célzó rendelkezése szerint Pp. 124. § -a alapján bíróság a *kifogást - hiánypótlási felhívás kiadását mellőzve - érdemi vizsgálat nélkül elutasítja*, ha

a) a jogi képviselővel eljáró fél keresetlevele nem tartalmazza a kifogás benyújtására megfelelően irányadó 121. § (1) bekezdésében és a 121/A. § (2) bekezdésének a) vagy b) pontjában foglaltakat vagy

b) a jogi képviselő nem csatolta a meghatalmazását vagy

c) a jogi képviselővel eljáró fél elmulasztotta az eljárási illeték megfizetésére vonatkozó kötelezettség teljesítését.

Nem utasítható el érdemi vizsgálat nélkül a kifogás, ha a jogi képviselővel eljáró fél kevesebb illetéket rótt le, vagy hiányos költségkedvezmény engedélyezése iránti kérelmet nyújtott be. Ezen esetekben hiánypótlásra kell a felet (más érdekeltet) felhívni.

A Pp. 130. § (1) bekezdése alkalmazása, azaz a kifogás *érdemi vizsgálat nélküli elutasítása* a gyakorlatban az alábbi esetekben fordulhat elő:

- a d) pont nem alkalmazható, mert a kifogást elbíráló végzésnek anyagi jogereje nincs, mert nem ítélet hatályú végzés, de a Pp. 227. §-a szerint kötőerővel bír, ezért ugyanazon végrehajtói intézkedés vagy mulasztás ellen ismételten benyújtott kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, a Vht. 217. § (4) bekezdése esetét kivéve,

- a h) pont alapján kell elutasítani a kifogást, ha a kifogás benyújtására nyitva álló határidőt az előterjesztő elmulasztja, és igazolási kérelmet sem terjeszt elő, vagy azt a bíróság elutasítja;

- az i) pont alapján, ha a 124. § (2) bekezdésében foglalt ok áll fenn,

- a j) pont alapján, ha a felperes a hiánypótlás végett (95. §) neki visszaadott kifogást a kitűzött határidő alatt nem adta be, vagy újból hiányosan adta be, és emiatt a kifogás nem bírálható el. E pont alapján utasítja el a bíróság a kifogást érdemi vizsgálat nélkül, ha a személyesen eljáró fél az eljárási illetéket az elutasításra történt figyelmeztetés ellenére a kitűzött határidő alatt nem rója le.

A Vht. 217. § (3) bekezdése alapján a kifogásra a keresetlevél beadásához fűződő jogi hatályok fenntartására vonatkozó rendelkezés is irányadó. Ennek értelmében a Pp. 132. §-a is alkalmazandó, miszerint ha az előterjesztő a kifogást az elutasító határozat jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt szabályszerűen újra benyújtja, a kifogás benyújtásának jogi hatályai fennmaradnak.

Szintén a kifogás érdemi elbírálása nélkül a bíróság *hivatalból elutasítja* a kifogást az alábbi esetekben a Vht. 217. § (5) bekezdése alapján:

- ha a kifogás elkésett,
- nem tartalmazza a miniszteri rendeletben meghatározott szakértői díjelőleg letétbe helyezéséről szóló igazolást, vagy
- olyan intézkedés ellen irányul, amely nyilvánvalóan nem lényegesen jogszabálysértő, továbbá
- ha a kifogást az előterjesztő felhívás ellenére hiányosan adja be, a bíróság a kifogást hivatalból elutasítja. Azt, aki a kifogást elutasító végzés ellen nyilvánvalóan alaptalan fellebbezéssel él, a másodfokú bíróság pénzbírsággal (Pp. 120. §) sújthatja.

A miniszteri rendeletben meghatározott szakértői díjelőleg letétbe helyezéséről szóló igazolás elmulasztása miatti elutasítást - a felesleges hiánypótlási eljárás megelőzése céljából - azért írja elő a törvény, mert a végrehajtási eljárások elhúzódását eredményezi az, ha fél vagy más érdekelt benyújtja a becsérték elleni kifogást, azonban a bíróság hiánypótlási felhívásának nem tesz eleget. Így a becsérték jogerős megállapítására jelentős késedelemmel kerül sor különösen akkor, ha az adó- és értékbizonyítvány elkészítése óta hat hónap eltelt és ezért az újabb hatósági bizonyítvány beszerzése végett az illetékes önkormányzatot meg kell keresnie a bíróságnak. Miután a kifogás illetékköteles, ennek hiánya is a kifogás elutasítását eredményezi.

A Vht. 217/A. § (1) bekezdése alapján a bíróság a *végrehajtási kifogásról* tárgyaláson kívül, - ha a kifogás elbírálásához szükséges tények a beszerzett iratokból nem állapíthatók meg, vagy az iratok

bizonyító erejét illetően kételye merül fel - a felek meghallgatása vagy egyéb bizonyítás felvétele után, soron kívül *határoz*.

A Vht. 217/A. § (2) bekezdését az eljárás gyorsítása céljából akként módosította a 2011.évi CLXXX. törvény, hogy a bíróság a kifogást elbíráló végzését korábbi 60 nap helyett 45 nap a1att hozza meg, kivéve ha ahhoz a felek meghallgatása vagy egyéb bizonyítás felvétele szükséges.

A gyakorlatban a felek meghallgatására nem kerül sor, mivel nemperes eljárásról van szó, ahol jellemzően okirati bizonyítást vesz fel a bíróság.

A 2012. március 15-től hatályos Vht. 217/A. § (3) bekezdése mondja ki a Pp. 215. §-a alapján eddig is alkalmazott rendelkezést, miszerint a bíróság a kifogásról - a (4) bekezdésben foglalt kivétellel - a kifogásban foglalt kérelem keretei között dönt. Így például ha végrehajtó becsérték megállapítása ellen arra hivatkozással terjesztenek elő kifogást, hogy a megállapított becsérték túlzottan alacsony, majd a kirendelt szakértő a végrehajtó által megállapítottnál alacsonyabb értéket határoz meg, a bíróság a végrehajtó által megállapított becsértéket hagyja jóvá.

Fenti bekezdés szerint a bíróság a kérelem korlátaira tekintet nélkül határoz a le nem rótt illeték, valamint az állam által előlegezett és meg nem térült költség megfizetéséről.

A végrehajtási eljárás törvényes lefolytatására garancia a módosított Vht. 217. § (4) bekezdése, miszerint a bíróság a végrehajtó intézkedését - a kifogásban foglalt kérelem korlátaira tekintet nélkül - megsemmisítheti, és a végrehajtót új intézkedés megtételére kötelezheti, ha a végrehajtási eljárás lényeges szabályainak megsértése miatt szükséges az intézkedés megismétlése. A végzésnek tartalmaznia kell az intézkedés megsemmisítésének okait és az új eljárásra vonatkozó utasításokat.

A törvénymódosítás a **bíróság érdemi döntésére** vonatkozóan is tartalmaz új rendelkezéseket. Pontosítja, hogy a kifogást érdemben elbíráló végzés rendelkező részének mit kell tartalmaznia. A módosítást követően a kifogás elutasítása esetében a Vht. 217. § (5) bekezdése alapján „ ha a kifogásolt intézkedés a jogszabályoknak megfelel vagy nem lényegesen jogszabálysértő, a bíróság *a kifogásolt intézkedést hatályában fenntartja és a kifogást elutasítja*. Ha a kifogásolt intézkedés

lényegesen jogszabálysértő, a bíróság a kifogásolt intézkedést egészben vagy részben *megsemmisíti*, vagy - ha jogszabály ezt lehetővé teszi és a döntéshez szükséges tények megállapíthatók - a végrehajtó intézkedését egészben vagy részben *megváltoztatja*, intézkedés elmulasztása esetén pedig az *elmulasztott intézkedés megtételére utasítja a végrehajtót* „.

A kifogás elbírálásához kapcsolódóan a módosító törvény *vagyoni szankciót* fűz ahhoz, ha a bíróság helyt ad a kifogásnak és megállapítja a végrehajtó lényeges eljárási szabálysértését.

A Vht. 217/B. §-a szerint a 2012. március 15-ét követően megtett intézkedés (mulasztás) elleni kifogás elbírálása során a bíróság a kifogásnak helyt ad és megállapítja, hogy végrehajtó intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása lényegesen jogszabálysértő, a bíróság hivatalból dönt és kötelezi a kifogásnak helyt adó végzésében a végrehajtót az alábbi összegnek a végrehajtói letéti számlára 60 napon belül történő befizetésére:

- a kifogással érintett végrehajtási ügyben járó munkadíja 20%-a,
- ugyanazon végrehajtási cselekmény tekintetében ismételt eljárási szabálysértés esetén pedig 50%-ának megfelelő pénzösszeg.

A végrehajtó munkadíja e § (5) bekezdése alapján pénzkövetelés végrehajtása esetén az ügyérték alapján számított munkadíja, meghatározott cselekmény esetén öt órai munkavégzésért járó munkadíja, egyéb végrehajtási ügyben a külön jogszabály szerint járó munkadíja.

A jogszabály a szankció megfizetésére kötelezés alól két kivételt határoz meg . Az egyik az, ha a kifogás elbírálása keretében történik az ingatlan forgalmi értékének meghatározása, a másik pedig, ha a lényeges eljárási szabálysértéshez nem a végrehajtó érdekkörében felmerülő ok vezetett.

A végrehajtási eljárás hatékonyságának növelése érdekében a befizetett összeg - a végrehajtást kérő részére történő kifizetés erejéig - a végrehajtás során befolyt összeget növeli, az vagy a követelésre vagy az eljárás költségére fordítható. Amennyiben a végrehajtási eljárás ezen szakaszában a követelést és a végrehajtási költségeket is megfizették, az ezen felüli összeg az államot illeti, azt a bírósági gazdasági hivatal számlájára kell befizetni a szankció bírság jellegének érvényre juttatása céljából. A (6) bekezdés szerint végrehajtó - az összeg megjelölésével - köteles

nyilatkozni a bíróságnak arról, ha befizetési kötelezettsége keletkezik az állam felé. Abban az esetben, ha a befizetési határidőn (60 nap) belül sor kerül a végrehajtót megillető díjazás elszámolására, a végrehajtó a befizetési kötelezettségének az őt megillető díjigénynek a befizetendő összeggel történő csökkentésével is eleget tehet.

VII. Jogorvoslat a kifogást elbíráló végzés ellen

A Vht. kétfokú jogorvoslati rendszert szabályoz a végrehajtó intézkedésével szemben: a kifogást és a fellebbezést.

A Vht. 218. § (1) bekezdése értelmében a bíróságnak a végrehajtási kifogást elbíráló, mint a végrehajtási eljárás foganatosítása során hozott végzése ellen *fellebbezésnek* van helye. A (2) bekezdés alapján a végrehajtó is fellebbezéssel élhet azon végzések ellen, melyben a bíróság végrehajtó intézkedésének megsemmisítéséről döntött vagy a végrehajtó által előterjesztett díjjegyzéket vagy a végrehajtási költségek tekintetében a felosztási tervet módosította, illetve a 217/B. § (1) bekezdése szerinti jogkövetkezményt alkalmazta.

A Vht. 222. §-a szerint a végrehajtó intézkedése ellen benyújtott végrehajtási kifogásnak az intézkedés végrehajtására nincs *halasztó hatálya*, a végrehajtó intézkedésével a joghatás beáll. Evégett önmagában a kifogás benyújtása a végrehajtási eljárás elhúzódására nem vezet.

A bíróság kifogást elbíráló végzése elleni fellebbezésnek a Vht. 221. §-a alapján *halasztó hatálya* van, kivéve ha törvény eltérően rendelkezik vagy a jogorvoslat a rendőrség közreműködésének elrendelésével függ össze. A Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Pkf.25.774/2011/2. számú végzésében kimondta, hogy a Vht. hivatkozott rendelkezése alapján magára a fellebbezett végzésben foglaltak végrehajtására van *halasztó hatálya* a jogorvoslatnak, nem pedig a végrehajtás folyamatára.

Abban az esetben , ha a bíróság például a lefoglalt gépjárművet a foglalás alól feloldja, és a végzés ellen fellebbezéssel él valamely fél, a végrehajtónak a fellebbezés benyújtását követően a feloldás iránt tett intézkedése törvénysértő, mert a fellebbezésnek a feloldásról szóló rendelkezés végrehajtására halasztó hatálya van.

A módosító törvény alapján 2012. március 15. után megtett intézkedés vagy mulasztás elleni kifogást elbíráló végzés esetében *felülvizsgálati kérelem* benyújtásának nincs helye.

A fent ismertetett jogszabályváltozások alapján feltehető, hogy az alaptalan végrehajtási kifogások száma csökkeni fog, illetve a végrehajtási eljárások időtartama lerövidül. Emellett a felek és más érdekeltek jogorvoslati joga maradéktalanul érvényesül.

Felhasznált irodalom:

- 1994. évi LIII. törvény a bírósági végrehajtásról (CompLex Jogtár)
- 1952. évi III. törvény a polgári perrendtartásról (CompLex Jogtár)
- a bírósági végrehajtással kapcsolatos egyéb igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi CLXXX. törvény indokolása (CompLex Jogtár)
- A végrehajtás folytán indult bírósági peres és nemperes eljárások gyakorlatáról (OIT Hivatala Személyzeti és Oktatási Főosztály kiadványa, 2003)
- Nagykommentár Vht. 2009. (CompLex Jogtár)